

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ**

Бања Лука, мај 2019. године

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

Члан 1.

У Закону о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 1/17) у члану 4. став 1. тачка 4) мијења се и гласи:

„4) правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи“.

Члан 2.

У члану 7. у тачки 5) после ријечи: „амортизацији“ ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки 6) после ријечи: „залиха“ тачка се брише и додаје ријеч „и“.

Послије тачке 6) додаје се нова тачка 7) која гласи:

„7) приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу.“

Члан 3.

У члану 10. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Изузетно од члана 9. тачка 13) овог закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. овог закона.“

Члан 4.

У члану 12а. додаје се нови став 4. који гласи:

„(4) Изузетно од става 3. овог члана, амортизација се признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину код уговора о закупу.“

Досадашњи ст. 4, 5, 6, 7. и 8. постају ст. 5, 6, 7, 8. и 9.

Члан 5.

У члану 13. у ставу 2. ријечи: „односно када обавеза буде измирена и дође до одлива ресурса по основу датог резервисања,“ бришу се.

Члан 6.

У члану 14. у ставу 1. последије ријечи: „зајма“ додају се ријечи: „и кредита“.

Члан 7.

У члану 22. у ставу 1. ријечи: „за категорије кредита Б, Ц, Д и Е“ замјењују се ријечима: „осим за пласмане који у складу с тим прописом имају најквалитетније карактеристике“.

Члан 8.

Назив одјелка 4. и члан 26. мијењају се и гласе:
„4. Умањење пореске основице за улагања у производњу

Члан 26.

(1) Порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

(2) Министар, у складу са Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске, доноси рјешење којим утврђује листу дјелатности из става 1. овог члана у сврху остварења права на умањење пореске основице пореза на добит.

(3) Опремом и постројењем из става 1. овог члана сматра се опрема и постројења која се непосредно користе у процесу производње, односно прераде.

(4) Умањење пореске основице врши се у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. овог члана стављени у употребу.

(5) Обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења која је стекао поклоном.

(6) У случају да су опрема и постројења из става 1. овог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду.

(7) Уколико порески обвезник отуђи или дâ на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. овог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.“

Члан 9.

У члану 37. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Изузетно од става 1. овог члана, Министарство финансија може одредити да се у појединим случајевима користи другачија пореска година.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 10.

У члану 46. у тачки 2) ријечи: „у опрему, постројења и непокретности“ мијењају се ријечима „у опрему и постројења“.

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“, осим члана 8. овог закона који ступа на снагу 1. јануара 2019. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит садржан је у тачки 7. Амандмана XXXII, којим је замијењен члан 68. Устава Републике Српске, а којим је прописано да Република уређује и обезбјеђује банкарски и порески систем.

Чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.03-020-1676/19 од 15. маја 2019. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 7. и 18. Устава Републике Српске према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује порески систем и друге односе од интереса за Републику. Такође, чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Овај секретаријат је на Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, актом број: 22.03-020-392/19 од 5. фебруар 2019. године, дао позитивно мишљење, а Народна скупштина је Нацрт овог закона усвојила на Трећој редовној сједници, одржаној 14. марта 2019. године.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби другачијег уређења пореских олакшица по основу улагања у производне дјелатности, са циљем да се стимулише и повећа инвестирање у ове дјелатности.

Најзначајније разлике између Нацрта и Приједлога закона, које су резултат скупштинске и стручне расправе, огледају се у томе да је брисана одредба којом је било прописано да обвезници пореза на добит буду и инвестициони фондови који нису правна лица, из разлога да би се избјегло двоструко опорезивање.

Измјењена је одредба којом се прописује признавање расхода по основу пласмана за категорије кредита Б, Ц, Д и Е. С обзиром на то да је ова одредба везана за пропис Агенције за банкарство Републике Српске, те да је овај пропис подложен чешћим измјенама, категоризација кредита прописа на такав начин да промјена прописа Агенције не доводи до измјене овог закона.

Прецизирана је одредба којом се прописује да министар финансија доноси рјешење којим утврђује листу дјелатности које се сматрају производним дјелатностима на основу Уредбе о класификацији дјелатности Републике Српске.

Секретаријат је упутио одређене сугестије које су се односиле на прецизирање формулација текста Приједлога, као и њихово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), које је обрађивач у цијелости прихватио.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај приједлог усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду

закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ С ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-1693/19 од 20. маја 2019. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, није установљено да право ЕУ садржи изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног приједлога, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Предложеним законом, за разлику од релевантних одредаба важећег Закона о порезу на добит, на другачији начин се уређује пореска олакшица по основу улагања у производне дјелатности, а која је преваходно предложена са циљем да се поспјешу инвестирање у производне дјелатности у Републици Српској, те да се тако стимулише производна дјелатност. Важно је напоменути да Република Српска у протеклом периоду у континуитету, путем умањења основице пореза на добит, поспјешује реинвестирање, чиме се јача производна основа привреде Републике Српске. Тако је и овим приједлогом уређено да порески обвезник може да изврши умањење пореске основице пореза на добит за вриједност улагања у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности.

Такође, значајна је измјена која се односи на амортизацију сталне имовине која није у власништву пореског обвезника, али под условима да улагања која је он извршио у туђу сталну имовину коју користи повећавају набавну вриједност средства, а која не умањује закупнину дефинисану уговором о закупу.

Исто тако, за утврђивање основице пореза на добит значајна новина је да се у опорезиве приходе не укључују приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу, као и одредба о расходу по основу умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности, које се признаје у пореском периоду у којим су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. Закона.

Приједлог измјена и допуна Закона произашао је и из консултација Владе са пословном заједницом о мјерама које представљају стимуланс и олакшавају пословање пореских обвезника који обављају производне дјелатности.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. прецизније се уређује одредба члана 4. став 1. тачка 4) Закона, којом је прописано да порез на добит не плаћају правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи. Прецизира се одредба која се односи на оне обвезнике који се изузимају од обавезе пореза на добит.

Чланом 2. допуњава се члан 7. Закона о порезу на добит додавањем нове тачке 7), којом се прописује да се у приходе не укључују приходи од наплаћених отписаних

потраживања, која су у претходним пореским периодима била укључена у пореску основицу, а нису била призната као расход у пореском билансу. На овај начин се избјегава поновно опорезивање прихода по основу наплаћених отписаних потраживања.

Чланом 3. допуњава се члан 10. Закона додавањем новог става 3. којим се уређује да се, изузетно од члана 9. тачка 13) Закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. Закона. На овој начин се прецизира порески третман признавања прихода и расхода од усклађивања вриједности залиха који се не признају када је усклађивање извршено, већ у пореском периоду када су оне продате, односно отписане у складу са чланом 11. Закона.

Чланом 4. додаје се нови став у члану 12а. Закона. Предложеним ставом се прописује да се амортизација признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину дефинисану уговором о закупу. На овај начин се омогућава пореским обвезницима да признају расходе амортизације у пореском билансу за извршена улагања у туђа средства, по прописаним условима, с обзиром на то да таква улагања падају на терет пореског обвезника и неспорно доводе до одлива средстава.

Чланом 5. брише се у члану 13. у ставу 2. Закона ријечи: „односно када обавеза буде измирена и дође до одлива ресурса по основу датог резервисања,“ тако да признавање расхода резервисања из става 1. истог члана, овом измјеном се прецизира и јасније уређује да се расходи резервисања признају у периоду када она буду искориштена, под условом да су претходно призната у билансу успјеха.

Чланом 6. допуњава се текст члана 14. став 1. ријечима „и кредита“. Ову допуну је било неопходно увести јер је у пракси забуну стварало уско тумачење појма зајам, па је додавање предложених ријечи извршено да се та недореченост отклони и јасно одређује да се обрачунате камате и припадајући трошкови по основу зајма и кредита за обављање пословне дјелатности признају на терет расхода под прописаним условом да износ камате и припадајућих трошкова представља обавезу пореске године у којој се одбијање врши.

Чланом 7. бришу се у члану 22. у ставу 1. ријечи: „за категорије кредита Б, Ц, Д и Е“, додаје запета и текст: „осим за пласмане који у складу с тим прописом имају најквалитетније карактеристике“. Имајући у виду да је постојећа норма Закона о порезу на добит видљива за тачно одређене категорије кредита према пропису другог органа (Одлуци Агенције за банкарство Републике Српске), а који је подложен чешћим измјенама, било је потребно наћи општу дефиницију која ће бити примјенљива за сваку одлуку о категоризацији кредита. Суштински се не врши промјена у односу на постојећу норму Закона о порезу на добит, већ је језик норме другачији.

Чланом 8. у цијелости се мијења постојећи члан 26. Закона, те се предлаже да порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања. Остале одредбе у вези са овим чланом су задржане, то значи да се ова пореска повластица односи на производне дјелатности утврђене рјешењем министра финансија, да се опрема и постројења непосредно користе у процесу производње, односно прераде, те да се умањење пореске основице врши у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. истог члана стављени у употребу. Такође, и даље важе одредбе да обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења које је стекао

поклоном, исто тако да у случају да су опрема и постројења из става 1. истог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду. Предложеним измијењеним чланом 26. Закона, задржана је и одредба да, уколико порески обвезник отуђи или да на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. истог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.

Чланом 9. допуњава се члан 37. Закона додавањем новог става 2. тако да се пореска година, поред календарске, у појединим случајевима, по одлуци Министарства финансија може и другачије да одреди. Прописивање изузетка у вези са пореском годином било је неопходно ради потребе да се удовољи пореским обвезницима чији оснивачи, односно повезана лица са сједиштем изван Републике Српске другачије примјењују пореску годину него што је прописана овим законом.

Чланом 10. извршено је усаглашавање са одредбом о обиму подстицаја који се може остварити за улагања у производњу у складу са чланом 26. Закона. Наиме, с обзиром да се то право односи на опрему и постројења, а не и на непокретности, било је неопходно извршити усаглашавање одредбе и у члану 46. тачка 2) Закона.

Члан 11. садржи завршну одредбу о ступању на снагу овог закона осми дан од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“. Изузетно, члан 8. овог закона ступа на снагу од 1. јануара 2019. године. Наведеним чланом је предложено умањивање пореске основице пореском обвезнику који изврши улагање у опрему и постројења на територији Републике Српске за обављање регистроване производне дјелатности за вриједност извршеног улагања у пореском периоду у којем су опрема и постројења стављени у употребу. Пошто је порески период (година) најчешће календарска година која почиње 1. јануара, оправдано је да наведена одредба ступа на снагу 1. јануара 2019. године.

VI РАЗЛИКЕ ПРИЈЕДЛОГА У ОДНОСУ НА НАЦРТ ЗАКОНА

Народна скупштина Републике Српске разматрала је и усвојила Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит на Трећој редовној сједници, одржаној 14. марта 2019. године. Народна скупштина је на истој сједници донијела Закључак број: 02/1-021-254/19 којим се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит упућује на стручну расправу, а за организовање и спровођење стручне расправе задужен је Одбор за финансије и буџет, који се истовремено обавезује да достави Народној скупштини, уз приједлог закона, извјештај о резултатима стручне расправе са мишљењима и приједлозима изнесеним приликом разматрања текста Нацрта закона у оквиру стручне расправе.

Након спроведене стручне расправе и разраде приједлога и примједба, уређен је текст Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о пореза на добит који се, у мањем обиму, разликује од Нацрта закона.

Разлике Нацрта у односу на Приједлог закона садржане су у сљедећем:

1) Члан 1. Нацрта закона брисан је јер се овим чланом предлагало да обвезници пореза на добит буду и инвестициони фондови који нису правна лица, а анализом је утврђено да би примјеном предложеног рјешења дошло до њиховог двоструког опорезивања.

2) У члану 7. Приједлога закона измијењен је дио става 1, а који се односио на признавање расхода по основу пласмана за категорије кредита Б, Ц, Д и Е. Имајући у

виду да је важећа норма везана за пропис другог органа (Одлука Агенције за банкарство Републике Српске), а који је подложен чешћим измјенама, било је потребно категоризацију кредита прописати на такав начин да промјена прописа Агенције не утиче на измјену овог закона.

3) У члану 8. Приједлога закона којим се мијења члан 26. Закона прецизиран је став 2. на начин да министар финансија доноси рјешење којим се утврђује листа дјелатности које се сматрају производним дјелатностима на основу Уредбе о класификацији дјелатности Републике Српске.

Примједбе које нису прихваћене:

На члан 8. Приједлога, а којим се мијења члан 26. Закона уложено је већи број примједба и приједлога, а које су се, у највећем броју, односили на обухват умањења пореске основице. Примједбе су се односиле на то да се, поред опреме и постројења, у право на умањење пореске основице укључи и износ улагања у непокретности за обављање производне дјелатности. Након разматрања упућених примједба, приједлог за проширењем обухвата умањења пореске основице није прихваћен, односно предлагач је остао при образложењу да је пореска повластица већ знатно проширена тиме што се пореска основица може умањити за укупан износ улагања у опрему и постројења за обављање производне дјелатности, у односу на постојећу одредбу да се, уколико улагање премашује 50% остварене добити текућег периода, износ пореза може умањити за 30%. Поред тога, узета је у обзир и чињеница да се у ранијим периодима у континуитету остваривала пореска повластица по основу улагања у непокретности, а анализа је показала да значајан број изграђених непокретности нису стављене у употребу, односно не користе се за обављање производне дјелатности.

VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, Министарство привреде и предузетништва у Мишљењу број: 18.01-020-1706/19 од 21. маја 2019. године констатује да је:

- Приједлог закона планиран Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2019. годину и усклађен са Програмом економских реформи Републике Српске за период од 2019-2021. године.
- Обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем у Обрасцу о спровођењу скраћеног ПУП-а у припреми и изради приједлога прописа и да је исти саставни дио „Разлога за доношење закона“.
- Обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.
- Приједлог произашао из разговора Владе са пословном заједницом о мјерама које могу да стимулишу и олакшају пословање пореских обвезника који се баве производним дјелатностима.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је анализом стања утврђено да нису постојале друге опције за превазилажење конкретне ситуације.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да ће предложени закон имати позитиван утицај на субјекте који послују на територији Републике Српске и баве се производним дјелатностима, јер ће им омогућити да плаћају мањи

порез на добит. Наиме, предложена је пореска олакшица, према којој ће производна предузећа моћи да умање своју пореску основицу пореза на добит за укупна улагања у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности у пореском периоду. Уз услов да се опрема и постројења ставе у функцију производне дјелатности, очекују се позитивни ефекти од повећања опремљености средстава за рад помоћу којих се врши производња, повећање продуктивности, а тиме и јачање конкурентности производних правних лица. Приједлогом је прописано да се приход од наплате потраживања не укључује у пореску основицу, уколико је исти, у ранијем периоду, у пореском билансу био признат као расход по основу ненаплаћених потраживања. Такође, Приједлогом је прецизно нормирано да се умањење вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје у периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под прописаним условима. Нормирање пореског третмана прихода од наплаћених отписаних потраживања, као и периода у којем се признаје умањење вриједности залиха по основу усклађивања вриједности ће обвезницима пореза на добит олакшати сачињавање пореских извјештаја и утицати на реалније исказивање пореских обавеза. Осим тога, прописано је да се, по одлуци Министарства финансија, пореска година, поред календарске, у појединим случајевима може користити другачије, што ће позитивно утицати на пореске обвезнике, чији оснивачи, односно повезана лица са сједиштем изван Републике Српске, пореску годину примјењују другачије у односу на начин на који је прописана овим законом.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да одредбе предложеног закона имају одређени финансијски ефекат на буџет Републике Српске. Чланом 8. Приједлога предложена је значајнија пореска олакшица од досадашње, која се односи на улагање у стална средства у производњи. Према анализама Министарства финансија, примјеном важеће одредбе, приход у буџету Републике Српске умањује се за 5.400.000 КМ на годишњем нивоу.

У вези са социјалним утицајима, обрађивач је навео да Приједлог нема социјалних утицаја.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Приједлог неће утицати на ову област.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да ће надзор над примјеном одредаба овог закона вршити Министарство финансија и Пореска управа Републике Српске.

Приједлогом закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит нису прописане формалности за грађане и пословни сектор у Републици Српској.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу са методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VIII ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА ПОВРАТНО ДЕЈСТВО ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА ЗАКОНА

Општи интерес за повратно дејство члана 8. овог закона је да сви обвезници пореза на добит који су извршили улагања у складу са наведеним чланом од 1. јануара 2019. године имају право на умањивање пореске основице за вриједност извршеног улагања.

С обзиром на то да је порески период најчешће календарска година и да ће овај закон ступити на снагу у току 2019. године, вриједност тих улагања најлакше се може утврдити рачунајући од почетка календарске године. Такође, када би ова одредба

ступала на снагу када и овај закон (у току 2019. године), сви порески обвезници који би извршили улагања у опрему и постројења прије ступања на снагу овог закона, не би имали право на умањење пореске основице, а то би их довело у неравноправан положај у односу на оне пореске обвезнике који би извршили улагања после ступања на снагу овог закона.

IX ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Предложени Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит садржи одредбе које имају одређени финансијски ефекат и на буџет Републике Српске и на пореске обвезнике.

Чланом 8. Приједлога закона предложено је повећање обима пореске олакшице која се односи на улагање у стална средства у производњи. Према анализама урађеним у Министарству финансија, примјеном важеће одредбе умањује се приход у буџету Републике Српске за 5.400.000 КМ на годишњем нивоу.

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 4.

(1) Порез на добит не плаћају сљедећа лица:

- 1) Централна банка Босне и Херцеговине,
- 2) органи и институције Републике Српске и јединице локалне самоуправе,
- 3) привредна друштва основана у складу са прописима о запошљавању инвалида,

4) **правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи.**

(2) Уколико лица из става 1. тачка 4) овог члана врше и дјелатности на тржишној основи и остварују приходе из тржишних извора, обвезници су пореза на добит, за добит коју остваре обављањем таквих дјелатности.

Члан 7.

Сљедећи приходи се не укључују у обрачун пореске основице:

1) дивиденда и удјели у добити у другом правном лицу са сједиштем у Републици Српској, уколико се исплаћују из добити на коју је обрачунат и плаћен порез на добит,

2) приход у облику камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу,

3) добици утврђени директно у капиталу,

4) приход од укидања резервисања,

5) приходи од усклађивања вриједности имовине, која у складу са овим законом подлијеже амортизацији,

6) приходи по основу усклађивања вриједности залиха и

7) **приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу.**

Члан 10.

(1) Трошкови материјала и набавна вриједност продате робе признају се у износима обрачунатим примјеном просјечне пондерисане цијене или ФИФО (енгл. фирст инпут – фирст оутпут) методе, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство.

(2) Набавна вриједност залиха на почетку и на крају пореске године исказује се примјеном исте методе утврђивања набавне вриједности залиха.

(3) Изузетно од члана 9. тачка 13) овог закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. овог закона.

Члан 12а.

(1) Сталним средствима у смислу овог закона сматрају се материјална (непокретности, постројења, опрема и биолошка средства) и нематеријална средства осим гудвила (енгл. goodwill) чији је вијек употребе дужи од 12 мјесеци.

(2) Амортизацији не подлијежу земљиште, шума и слична обновљива природна богатства, инвестициона имовина, споменици културе и умјетничка дјела.

(3) Амортизација је порески признат расход само за средства која су у власништву пореског обвезника, а изузетно и уколико је порески обвезник средства набавио путем финансијског лизинга, амортизација тих средстава се признаје њиховом кориснику.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, амортизација се признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину код уговора о закупу.

(5) Не признаје се као порески расход амортизација средстава са којима се не обавља дјелатност пореског обвезника.

(6) Не признаје се као порески расход амортизација обрачуната на отписану основицу средстава из члана 12. став 1. овог закона.

(7) Неотписана вриједност сталних средстава из члана 12. став 1. овог члана уништених усљед елементарних непогода или природних катастрофа (поплава, пожар, земљотрес и друго) проглашених на основу акта надлежног органа с којима се не може обављати дјелатност је порески признат расход.

(8) Средства уништена усљед елементарних непогода пописом утврђује пописна комисија надлежног органа, а о извршеном попису обавезно се сачињава записник и пописна листа.

(9) Министар доноси правилник којим се детаљније прописује порески третман амортизације сталних средстава.

Члан 13.

(1) У сврху умањења пореске основице расходи по основу сљедећих резервисања се могу одбити:

- 1) за трошкове у гарантном року,
- 2) за трошкове обнављања природних богатстава, уколико нису претходно укључена у набавну вриједност природног богатства,
- 3) за задржане кауције и депозите и
- 4) за накнаде и бенефиције запослених.

(2) Расходи по основу резервисања из става 1. овог члана признају се у периоду када она буду искориштена, под условом да су претходно призната у билансу успјеха.

(3) Ако износ стварно насталих расхода по основу резервисања буде већи од претходно формираног резервисања, разлика се признаје као пореско допустив расход у пореском периоду у којем је настао.

Члан 14.

(1) Обрачунате камате и припадајући трошкови по основу зајма **и кредита** за обављање пословне дјелатности признају се на терет расхода само ако износ камате и припадајућих трошкова који се одбија представља обавезу пореске године у којој се одбијање врши.

(2) Уколико матично правно лице не искористи право на одбитак камате по основу зајма, то право могу искористити зависна правна лица сразмјерно износу искориштеног зајма.

Члан 22.

(1) Финансијским институцијама, осим осигуравајућим друштвима, признају се расходи по основу индиректног отписа пласмана који су у складу са интерним актима финансијске институције исказани у билансу успјеха у пореском периоду, а највише до износа које прописује Агенција за банкарство Републике Српске, **осим за пласмане који у складу с тим прописом имају најквалитетније карактеристике.**

(2) Осигуравајућим и реосигуравајућим друштвима признају се расходи математичких резерви, које су они дужни да формирају према прописима Агенције за осигурање Републике Српске, под условом да је резерва укључена у биланс успјеха.

(3) Расходи по основу техничких резерви осигуравајућих друштава, осим математичких резерви, признају се приликом умањења пореске основице у висини до 20% износа формираних резерви према прописима Агенције за осигурање Републике Српске, под условом да је резерва укључена у биланс успјеха.

(4) Сва отписана, исправљена и друга потраживања за која је извршено резервисање, а која се касније наплате, у моменту наплате улазе у приходе који се опорезују у складу са овим законом.

4. Умањење пореске основице за улагања у производњу

Члан 26.

(1) Порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

(2) Министар доноси, на основу Уредбе о класификацији дјелатности Републике Српске, рјешење којим утврђује листу дјелатности из става 1. овог члана у сврху остварења права на умањење пореске основице пореза на добит.

(3) Опремом и постројењем из става 1. овог члана сматра се опрема и постројења која се непосредно користе у процесу производње, односно прераде.

(4) Умањење пореске основице врши се у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. овог члана стављени у употребу.

(5) Обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења које је стекао поклоном.

(6) У случају да су опрема и постројења из става 1. овог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду.

(7) Уколико порески обвезник отуђи или да на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. овог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.

Члан 37.

(1) Пореска година за правна лица је календарска година.

(2) **Изузетно од става 1. овог члана, Министарство финансија може одредити да се у појединим случајевима користи другачија пореска година.**

(3) У случају када правно лице постане порески обвезник током пореске године или престане да буде порески обвезник током пореске године, пореска година је период у календарској години када је одређено правно лице било порески обвезник.

(4) Уколико нерезидент обавља пословну дјелатност преко сталног мјеста пословања у Републици Српској, онда се пореска година нерезидента може користити за утврђивање добити која се односи на то стално мјесто пословања у Републици Српској на основу посебног акта Министарства финансија.

Члан 46.

Порез по одбитку не плаћа се на:

1) добит враћену у земљу нерезидента која се односи на његово стално мјесто пословања у Републици Српској, при чему добит враћена у земљу значи преосталу добит нерезидента након плаћеног пореза на добит у Републици Српској,

2) камате по кредитима и зајмовима кориштеним од правног лица из Републике Српске и сталног мјеста пословања нерезидента у Републици Српској за улагање у **опрему и постројења** у смислу члана 26. овог закона и

3) приходе у облику камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу.